

Abdyrahym Karakoç

Category: Kitapcy,Ýazyjy şahyrlaryň we alymlaryň terjimehaly
написано kitapcy | 23 январа, 2025

Abdyrahym Karakoç ABDURRAHİM KARAKOÇ

Türk şiirine kazandırdığı “Mihriban”, “İsyanlı Sükut”, “Hak Yol İslam Yazacağыз”, “Gel Gayrı”, “Hasan’a Mektuplar”, “Vur Emri” ve “Omuzumda Sevda Yüğü” adlı eserleriyle tanınan şair ve yazar Abdurrahim Karakoç, vefatının yıl dönümünde yad ediliyor.

Anadolu insanının karşılaştığı zorlukları ve çektiği sıkıntıları eserlerinde işleyen Karakoç, 7 Nisan 1932’de Kahramanmaraş’ın Elbistan ilçesine bağlı Ekinözü köyünde dünyaya geldi.

Karakoç’un annesi Fadime Hanım ile babası Ümmet Efendi çiftçilikle uğraşıyordu. İlkokuldan sonra öğrenimine bir süre devam edemeyen Karakoç, köyünde marangozluk ve çiftçilik yaptı.

Dedesı, babası ve kardeşleri şair olan ve kendisi de henüz küçük yaşlarda şiirle tanışan Karakoç, bir açıklamasında şu bilgileri vermişti:

“Ebedi kudretin tek sahibinden alınan emir üzerine, 7 Nisan 1932’de dünyaya gelmişim. Çocukluğım şöyle böyle geçti. Kıt imkanlara, kıtlık yıllarına rağmen hala o günleri özlerim. Birçok kimseye o yılları anlatsam, ‘Özlenecek nesi var?’ diyebilir ama ben hep çocukluk yıllarımı sevdim. Şiir yazmaya küçük yaşlarda başladım. Zaten bizim oralarda her genç, şiir yazar. Bu tutku başka bir meşgalenin veya işin olmayışından kaynaklanıyor gibime geliyor. Ben de avareydim. Boşluğumu şiirle doldurmaya çalıştım. Benimle şiire başlayanlar yalnızlıktan, yarımsızlıktan dökölüp gitti.”

Şair Karakoç, 1958’de Elbistan Belediyesi’nde muhasebeci olarak çalışmaya başladı, 1981’de emekli olana kadar bu görevini sürdürdü.

Yazdığı şiirlerden dolayı hakkında çok sayıda dava açıldı

İlk şiirleri iki kitap olacak hacimdeyken beğenmeyip yaktığı söylenen Karakoç'un eserleri ilk olarak Elbistan'da çıkan Engizek gazetesinde yayımlandı.

"Şiire nasıl başladınız?" sorusuna "Besmeleyle" cevabını veren Abdurrahim Karakoç, 1958'de kaleme almaya başladığı, birbirinin devamı 22 şiirden meydana gelen "Hasan'a Mektuplar" isimli eserini 1964'te yayımladı. Emekliliğin ardından Ankara'ya yerleşen Karakoç, çeşitli gazete ve dergilerde yazılar yazdı.

Mihriban eseriyle toplumun her kesimi tarafından tanınan Karakoç, "Saati Yok Eremi Yok (Ben Hep Seni Düşünürüm)", "Anadolu Sevgisi", "Zikrullah", "Hak Yol İslam Yazacağız", "Bayramlar Bayram Ola", "İsyanlı Sükut" ve "Tut Ellерimden" adlı eserlerin yanı sıra 5 şiirden oluşan "Hasan'dan Gelen Mektup", 8 şiirden oluşan "Haberler Bülteni", 7 şiirden oluşan "Vatandaş Türküsü" ve 5 şiirden oluşan "Masal" adlı çalışmalara imza attı.

Yazdığı şiirlerden dolayı hakkında çeşitli davalar açılan Karakoç, kendisine isnad edilen bütün suçlamalardan aklandı. Usta şairin eserleri Fedai, Devlet, Töre, Bizim Ocak dergileriyle kendisinin çıkardığı Yeni Ufuk gazetesinin yanı sıra, Yeni Düşünce, Yeni Hafta ve Gündüz gazetelerinde okuyucuyla buluştu.

Karakoç, çocukluğu ve memuriyet hayatı dolayısıyla köy hayatını yakından tanıma fırsatı yakaladı, Anadolu insanının karşılaştığı zorlukları ve çektiği sıkıntıları şiirlerinde ele aldı.

Bestelenen 100'e yakın şiiriyle geniş kitlelere ulaştı

Temiz Türkçe ve hece vezniyle aşk, ayrılık, özlem, tabiat ve gurbet konulu şiirler yazan Karakoç, şiirindeki ahengi aliterasyon (aynı sesin veya hecenin tekrarlanması) ve asonanslarla (aynı ünlü seslerin tekrarı) sağladı.

Usta şairin 100'e yakın şiiri bestelenerek İbrahim Tatlıses, Şükriye Tutkun, Selda Bağcan, Musa Eroğlu, Esat Kabaklı,

Gülay, Orhan Hakalmaz, Hasan Sağındık, Selçuk Küpçük, Gülşen Kutlu, Sevcan Orhan, Güler Duman, Gündoğar ve Azerin tarafından seslendirilerek geniş kitlelere ulaştı.
Karakoç'un:

*"Sarı saçlarına deli gönlümü
Bağlamışlar çözülüyor Mihriban
Ayrılıktan zor belleme ölümü
Görmeyince sezilmiyor Mihriban."*

Yar deyince kalem elden düşüyor
Gözlerim görmüyor, aklım şaşıyor
Lambada titreyen alev üşüyor
Aşk, kağıda yazılmıyor Mihriban..."

– eseri, birçok ünlü isim tarafından yorumlanarak unutulmaz türküler arasında yerini aldı.

"Lambada titreyen alevin üşüdüğünü yazan kar sesini de duyar"

Eseri 1960'ta yazdığını söyleyen Karakoç, bir açıklamasında şunları söylemişti:

"Bazıları 'Gerçek mi?' diyor. Gerçek, diyorum ama adı Mihriban değil. O gençliğimde yaşanmış bir aşktı. Ama şimdi adını deşifre etmem, ayıp olur. Benim takmış olduğum sembol bir isimdir Mihriban. Masa başında yazılmış, hayal bir aşk, bu tadı ve lezzeti vermez. Yaşayacaksın ki yazacaksın. O zamanlar elektrik yoktu. Lamba ışığı altında yazıyordum. Şiire başladığımda lambadaki alev titremeye başladı. 'Lambadaki alev üşüyor' çıktı..."

Bazen aklıma düşüyor. Ben unutursun diyorum ama, insan hiçbir zaman unutamıyor... O bir mektup üzerine yazılmıştır. Benim gönderdiğim bir mektuptan dolayı bir cevap aldım. 'Unutmak kolay mı?' mektubun başlığı..."

Aşık Mahzuni Şerif'le dostlukları olan şair bir buluşmayı şöyle anlattı:

“Maraşlı şairler ve ozanlar buluşmasının arifesinde Âşık Mahsuni Şerif’i ziyarete gittik. Ökkeş de vardı. Kar sesi üstüne Mahzuni ile bir saate yakın konuştuk, tartıştık. Kar sesi ne demektir. Karın rengini değil de niye sesini mevzubahis ediyor şair. Karın sesi nasıl bir şey? Sonunda Mahsuni bir iltifat yaptı bana: “Lambada titreyen alevin üşüdüğünü yazan kar sesini de duyar.”

Şair Abdurrahim Karakoç’u konuk alan Bayram Bilge Tokel’in TV programına telefonla bağlanan Âşık Mahzuni Şerif şu şiiri okudu:

*“Güzel Elbistan’ın eski aslanı
Yıllar böyle geldi geçti Karakoç
Bunca bedbin günahkarın içinde
Felek gardaş beni seçti Karakoç.*

Siz bir bağda en kızarmış üzümken
Ben koruktum bütün bağlar bizimken
Türkmenin güzeli iki gözümken
Obamız Nurhak’tan göçtü Karakoç.

Bilirsin ki yok gönlümün dönesi
Kekik kokar Ketizmen’in sinesi
Tarih bin dokuz yüz elli senesi
Deli gönlüm sevda içti Karakoç

Sana ne söylerim bilmem ne derim
Benim gibi doğdu gitti pederim
Der Mahzuni ellerinden öperim
Çünkü sana varmak güçtü Karakoç.”

Mahzuni Şerif’in aynı programda yaptığı Karakoç değerlendirmesi ise şöyle: “Sevgili Karakoç, Elbistan tarihi kadar Anadolu tarihinin de yirminci yüzyıla sunduğu Hakkın son lütuflarından birisidir. O yüce dostun hem çağdaşı hem meslekdaşı hem de hemşehrisi olmak, şu elli yıllık sanat ve ozansız hayatımda hep gururum olmuştur. Edebiyatımızın ve Elbistanımızın unutulmaz devini buradan kucaklayıp saygılar

sunmak istiyorum.”

“Anadolu halkının ezeli şikayetlerini dile getirir”

Doğuş Edebiyat 1983’te, Genç Kardelen 1998’de, Kardeş Kalemler dergisi ise 2012’de “Abdurrahim Karakoç Özel Sayısı” yayımladı.

Evli ve 3 çocuk babası olan Karakoç, 7 Haziran 2012’de tedavi gördüğü Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi’nde vefat etti.

Cenaze namazı eski Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Görmez tarafından kıldırılan Karakoç’un naaşı, Kocatepe Camisi’ndeki törenin ardından Bağlum Mezarlığı’nda Şeyh Abdülhakim Arvasi Türbesi’nin yanına defnedildi.

Yazar ve edebiyat tarihçisi Ahmet Kabaklı, Karakoç’un şiir anlayışı hakkında şu görüşleri aktarmıştı:

“Abdurrahim Karakoç, halk şiirine derin düşünce ve davayı genişlemesine, derinlemesine sokaş şairdir. Hem bir halk şairi, hem de bir aydın yazar olarak, Anadolu halkının, devletinden, hükümetinden, gazetecisinden, doktorundan, hakiminden ezeli şikayetlerini dile getirir. Abdurrahim Karakoç, öyle bir yerededir ki hem köylünün, kasaba yoksulunun kendisidir hem de çevresindeki bazı aydınların kusurlarını görüp yüzlerine vuracak derecede görüş sahibidir.”

Yazar Lütfü Şehsuvaroğlu ise “Şair’in Bir Haberci Olarak Portresi” adıyla hazırladığı Abdurrahim Karakoç biyografisinde, “0 yüzyılımızın Karacaoğlu’nı, Aşık Ömer’i, Seyrani’siydi. 35 yıl, köyünde şiir yazdı. Sonraki 35 yıl da ısrarımla Ankara’da geçirdiği yıllar... Aşk, memleket, dava ve tasavvuf şiirleri yazdı. Fakat hepsinde ortak bir özellik göze çarpıyordu. Mihriban’ın şairi aynı zamanda suyun ve dağların şairiydi. 0 kadar mı? Küçük köyünden ‘global köy’e iletiler yayan bir haberciydi. 0 Mevlana’nın ‘hayat haberdar olmaktan ibarettir.’ sözüne uygun olarak çağından, etrafından haberdar olmakla kalmıyor, Habermas’ın iletişimsel eylem kuramına göre bir davanın, bir arka-planın dilini oluşturunuyordu.”

ifadelerine yer veriyor.

Karakoç kendisini bir şiirinde şöyle tanıtmıştı:

*“İman kaynağımdır, tevhid havuzum
İslam’ın dışında arama beni
Muhammed-ül Emin tek kılavuzum
Putların peşinde arama beni*

Hak kelâm duyduğum kitap Kur’an’dır
Başka yok! Uyduğum kitap Kur’an’dır
Dolduğum, doyduğum kitap Kur’an’dır
Beşerin ‘boş’unda arama beni.”

Abdurrahim Karakoç’un eserleri

Şair ve yazar Abdurrahim Karakoç, “Çobandan Mektuplar” ve “Düşünce Yazıları” gibi düz yazılarının yanı sıra şu şiir kitaplarına da imza attı:

“Hasan’a Mektuplar”, “El Kulakta”, “Vur Emri”, “Kan Yazısı”, “Dosta Doğru”, “Suları Islatamadım”, “Beşinci Mevsim”, “Akıl Karaya Vurdu”, “Yasaklı Rüyalar”, “Gökçekimi”, “Gerdanlık”, “Parmak İzi”

Kaynakça: AA. Ýazyjy şahyrlaryň we alymlaryň terjimehaly